

EDUCAȚIE ȘI DIGITALIZARE ÎN CONTEXTUL CRIZELOR GLOBALE CONTEMPORANE

Lect. univ. dr. Elisei RUSU

*Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus”
din București, România
eliseirusu56@gmail.com*

ABSTRACT: Digital Education in the Context of Contemporary Global Crisis.

In these times of global crisis, a meaningful way of transmitting knowledge is very important, so the methods and means of the process should be evaluated and used correctly. As COVID-19 has led to schools closures and lockdowns, more than 1.5 billion students have transitioned to online education. This crisis accelerated the creation of a digital education system.

In this article, the author tries to describe the characteristics of digital education, but without overlooking the obstacles and challenges that exist in the modern digital education process.

Keywords: *Artificial Intelligence, COVID-19, Digital Education, Technology.*

Introducere

Pentru cei implicați în educație, în special pentru cei din mediul universitar, metodele și mijloacele de transmitere a cunoașterii sunt foarte importante, de aceea felul în care se desfășoară procesul educațional este foarte important. În momentul în care COVID-19 a dus la închiderea școlilor și la izolare, mai mult de 1,5 miliarde elevi și studenți au trecut la educația online.¹

Deși procesul de izolare a dus la creșterea alienării sociale și a anxietății, a avut și câteva aspecte benefice. Unul este chiar în educație unde a dat posibilitatea accelerării digitale și a creării unui mediu nou de învățare

¹ Slava Vaniukov, Softermii: *The Impact of Digital Transformation in the Education Sector*, 2 august 2022. Descărcat în data de 21 septembrie, 2023.

care se potrivește foarte bine condițiilor și nevoilor studenților de astăzi. Impactul educației digitale ajută atât studentul cât și profesorul să-și îmbunătățească experiența educațională, atât la nivelul predării cât și la cel al asimilării cunoștințelor.

În acest articol autorul încearcă să descrie caracteristicile educației digitale, dar fără a trece cu vederea obstacolele și provocările metodelor și mijloacelor moderne care există în procesul educațional digital modern.

Printre principalele caracteristici ale educației digitale pot fi menționate:

Ajutorul pe care-l primește studentul în procesul educațional

Digitalizarea afectează majoritatea industriilor, iar industria educațională nu face excepție, deși motivațiile și obiectivele pot fi diferite. În educație nu este vorba de reducerea costurilor sau eficiență, deși și acestea sunt foarte importate, ci de ajutorul pe care îl pot primi studenții în procesul de învățare. Ei ar trebui să fie principalul motiv pentru care educatorii își schimbă metodele de educație. După cum în trecut Robert Raiks a inventat Școala Duminicală² în 1780, ca metodă nouă de predare a copiilor care aveau doar duminica liberă, la fel și astăzi este nevoie de metode noi pentru provocări noi. Un educator știe că experiența din clasă are cele mai bune efecte când reflectă interacțiunile sociale normale. Dacă sistemul educațional universitar este construit pe modelul digital, studentul știe că acesta este sistemul normal și va răspunde bine acestui model educațional.

În timpul pandemiei, când trecerea la sistemul online a fost bruscă și fără o pregătire mentală și psihologică, atât studenții cât și unii dintre profesori nu s-au putut adapta și mulți studenți au renunțat, cel puțin, pentru o anumită perioadă de timp, la școală. Tot din această cauză, unii profesori s-au simțit îngrădiți și cu resurse limitate în procesul educațional. Alți profesori s-au adaptat la noile condiții, și-au schimbat metodele de predare și și-au construit și materiale care puteau fi folosite în noul model educațional, modelul digital. Deși a fost mult de muncă, acești profesori și-au adaptat stilul de a preda și materialele ca să-i ajute pe studenți să se simtă confortabil în noul mediu educațional. Dr. Murza sintetizează astfel atitudinea acestor lideri-slujitori:

2 Luca-Samuel Leonte, „Rolul Bibliei în edificarea spirituală a Bisericii prin școala duminicală”, în *Timotheus—Studii și Cercetări Teologice*, vol. 2, Nr. 1/2015, p. 76

Fiecare om este înconjurat de oameni care se gândesc la beneficiul personal, la ceea ce au de câștigat din fiecare situație; de persoane care sunt gata să-l părăsească în orice moment dacă avantajul personal o cere. În politică, în administrație, în economie se demonstrează tot mai mult că interesul personal primează. Dar liderul-slujitor aduce o schimbare de paradigmă (...) se gândește cum poate să-i ajute pe ceilalți, nu se concentrează pe confort și avantaje proprii, nu este interesat ca să avanseze ierarhic, el Îl slujește pe Dumnezeu prin slujirea pe care le-o acordă celorlalți.³

Acum, după mai mulți ani de educație online și hibridă, majoritatea studenților se simt confortabil cu noile metode și se bucură de flexibilitatea și avantajele educației online. Unul dintre studenții din anul 4 de la Institutul Teologic „Timotheus” din București spunea că „acum se simte mult mai confortabil în sistemul educațional digital decât în urmă cu trei ani când a început studiile”.

Chat-uri online și prezentări video

În educația digitală, aceste instrumente de comunicare sunt vitale pentru interacțiunea în timp real. Ele oferă capabilități audio și video de calitate superioară pentru o comunicare clară și eficientă. Funcții precum partajarea ecranului și tabla albă facilitează demonstrațiile și lucrul în echipă. Înregistrarea prelegerilor și a discuțiilor din clasă permite audierea sesiunilor pierdute în afara timpului orelor de curs într-un mediu în care datele sunt protejate.

Inteligența Artificială (IA)

Unul dintre cele mai moderne instrumente ale educației digitale ar putea fi inteligența artificială (IA). IA poate ajuta la crearea unui plan de studiu particularizat, poate îmbunătăți performanța studenților și poate asigura mai multe opțiuni de accesare a datelor. Chatbot, FAQ și automatizarea procesului sunt exemple de cum ar putea fi IA folosită în sectorul educațional.

3 Otniel Murza, „Ucenicia între discontinuitate și continuitate – modele istorice și nevoia din secolul XXI”, *Timotheus – Incursiuni Teologice Tematice*, vol. 7, nr. 1, 2020, pp. 99-110, aici p. 107.

Educația digitală este de folos nu numai în procesul educațional ci și în administrația universităților

Pe lângă ajutorul pe care îl primesc studenții prin educația digitalizată, și profesorii și administratorii instituțiilor de învățământ superior au de câștigat în niște domenii care nu sunt atât de evidente dar sunt, totuși, demne de a fi evidențiate.

Procesul de admitere

În sistemul clasic, procesul de admitere era lung, anevoios și costisitor. „Dosarul cu șină” cerea prezența fizică, iar deplasarea către secretariatul universității unde tânărul dorea să se înscrie costa, mai ales dacă era la distanțe mari față de reședința tânărului. În contextul educației digitale, tânărul poate să se înscrie online trimițând toate documentele o dată. Iar în cazul Institutului Teologic Timotheus interviul cu cei care doresc să urmeze cursurile Institutului este tot online, folosind platformele existente.

Micșorarea riscurilor

În cazul în care un student este bolnav, sau clasele sunt anulate din diferite motive, procesul de educație online poate continua fără întrerupere. Acum, este mult mai simplu pentru studenți să participe la cursuri fie direct online fie pe cloud unde sunt materialele educaționale și informația cursului stocate. Dispare astfel pericolul îmbolnăvirii colegilor sau cel al pierderii informației date la curs.

Evaluarea performanței

Procesul digitalizării educației oferă și alte beneficii studenților, ca de exemplu accesul rapid la teste și note din sistemul online. Sistemul învățământului electronic permite trimiterea temelor, verificarea de plagiat și participarea la cursuri. Toți acești factori formează nivelul de performanță al studentului care poate fi măsurat cu ușurință pe o platformă digitală.

Bibliotecile virtuale

Un alt avantaj adus de sistemul educațional digital este dezvoltarea bibliotecilor virtuale și conectarea studenților, a profesorilor și cercetătorilor la o bază de date extrem de bogată și variată. Aceste informații pot fi analizate și organizate pe diferite criterii, în funcție de sfera de interes și de tematica celui care studiază.

Pentru o sumă acceptabilă, există posibilitatea conectării la alte biblioteci virtuale din lumea academică care pun la dispoziția studentului un volum de informații care depășește imaginația multora. Pentru crearea unei compatibilități între diferite biblioteci virtuale, Sue Myburgh și Anna Maria Tommanon⁴ au sugerat un model care ar putea fi folosit internațional prin care bibliotecarii să fie educați în rolurile și responsabilitățile lor sociale într-o lume digitalizată și interconectată.

În partea a doua a articolului vor fi prezentate și anumite provocări și obstacole ale educației digitale de care orice participant la procesul educațional digital trebuie să fie conștient.

Provocările și obstacolele educației digitale

Una dintre cele mai mari confuzii în trecerea de la sistemul educațional tradițional la sistemul educațional digital este învățământul la distanță.

Învățământul la distanță nu este educație digitală

Unele instituții pun lecțiile video online și consideră că acesta este învățământul digital. Acest procedeu este de folos pentru că mărește flexibilitatea procesului educațional, dar nu este educație digitală, ci o extensie a cursurilor tradiționale din clasă. Educația digitală presupune schimbarea completă a felului în care este gândit conținutul dar și modalitățile de interacțiune cu acesta în procesul educațional. Murza spunea că „Lipsa unor repere bine definite s-ar putea să nu poată vitaliza suficient un comportament constant indiferent de schimbările concepției despre lume și viață care apar în funcție de schimbarea curentului principal al societății.”⁵ Educația digitală nu este statică ci dinamică, punând la dispoziția studenților lecții interactive care îi motivează și le îmbunătățesc abilitățile tehnice dar și cele de învățare.

Frica de schimbare

Deoarece sistemul educațional tradițional a fost perfecționat de-a lungul a sute de ani, pentru unii educatori este greu să treacă la o nouă paradigmă. Pentru a se depăși frica de schimbare, este necesar ca educatorii

4 S. Myburgh, S., & A.M. Tammaro, *Exploring education for digital librarians: meaning, modes and models*. Elsevier. (2013). Descărcat în data de 21 septembrie 2023.

5 Otniel Murza, „Libertatea de exprimare și acțiune ca parte a naturii umane în relațiile cu Dumnezeu și cu semenii”, *Journal for Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, vol. 9, nr. 1, 2022, pp. 300-315, aici p. 312.

să înțeleagă că tehnicile educaționale dezvoltate până acum nu trebuie eliminate ci numai complementate cu capacități de tehnică modernă. Ceea ce este mai bun din vechiul model, combinat cu ce este cel mai bun din tehnologie este o combinație foarte bună și puternică. De aceea este necesar ca profesorii să fie primii promotori ai educației digitale, lucrând împreună cu specialiștii în IT care pot crea capacități tehnice necesare dezvoltării noului model educațional. Pentru ca sistemul educațional să fie cu adevărat benefic este esențial ca educatorii să fie inițiatorii, susținuți de tehnic și nu invers.

Folosirea greșită a tehnologiei și a Internetului

O tehnologie nouă a fost și este, de cele mai multe ori, o sursă de frică și îngrijorare. Aceleași sentimente de frică și nesiguranță producea, de exemplu, folosirea computerului în cercetare, mai ales în cercetarea teologică. Autorul acestui articol își aduce aminte cum, în urmă cu o generație, a fost întrebat de o persoană de vârsta a doua de ce are nevoie de un laptop... nu-i ajunge Biblia? Din fericire, o astfel de gândire este din ce în ce mai puțin răspândită.

Cu toate acestea, specialiști în domeniul IT și creatori de tehnologii și proceduri noi trag un semnal de alarmă cu privire la probleme practice și etice legate de folosirea IA. Michael Chui, Roger Roberts și Lareina Yee de la organizația McKinsey⁶ vorbesc despre cinci probleme care ar trebui luate în considerație când se folosește ChatGPT. Acestea sunt:

1. Ca și la ființele umane, răspunsurile AI pot fi greșite. De exemplu, când instrumentul a fost întrebat să creeze o biografie scurtă, s-a observat că a generat niște date false, cum ar fi listarea greșită a instituțiilor unde s-a studiat.
2. Filtrele nu sunt destul de eficiente pentru a opri conținutul nepotrivit.
3. Este necesară prevenirea prejudecăților sistemice care pot apare într-un volum mare de informații.
4. Normele și valorile individuale ale organizațiilor nu sunt încă recunoscute și incluse în tehnologii.
5. Proprietatea intelectuală nu este protejată. Plagiatul poate apare într-o creație care a luat ideea altuia din baza de date.

⁶ Michael Chui, Roger Roberts, Lareina Yee, *Generative AI is here: How tools like ChatGPT could change your business* (December 2022). QuantomBlack, McKinsey. Descărcat în data de 3 mai 2023.

Pe lângă aceste probleme, autorul acestui articol crede că folosirea fără discernământ a tehnologiei poate duce la scăderea capacității de învățare a studentului, la atrofierea gândirii critice și la scăderea puterii de analiză și sinteză a învățăcelului. Pe lângă acestea, folosirea greșită a tehnologiei duce atât la scăderea capacității de redare cât și a creativității.

Din punct de vedere spiritual, lenea ia locul studiului personal și duce la schimbarea priorităților pentru că studentul „are mai mult timp la dispoziție” și nu mai trebuie să se gândească la problemele spirituale pe care le rezolvă IA. O astfel de situație poate duce la scăderea eficienței spirituale și la încetinirea creșterii spirituale.

În educația universitară teologică, o dimensiune profund umană este ucenicia creștină, care „este un proces ce implică întreaga persoană a învățătorului și a ucenicului”,⁷ așa cum afirmă Dr. Ieremia Rusu. Folosirea exclusiv a tehnologiei în educația teologică afectează procesul de ucenicie creștină.

Lipsa tehnologiei și/sau a Internetului

Lipsa tehnologiei individuale (computer, laptop, tabletă, telefon performant, etc) este o problemă care apare din cauza precarității nivelului de trai. Nu toți studenții își pot permite un computer sau laptop bun, nici chiar un telefon performant sau o tabletă, de aceea accesul lor la educația digitală poate fi îngreunată. Aceeași situație este și în cazul studenților din mediul rural unde Internetul nu este de foarte bună calitate, iar interacțiunea video este întreruptă de banda îngustă pe care se transmite.

Concluzii

Investițiile în domeniul educației digitale sunt extrem de valoroase dacă sunt făcute corect. Deși sunt mari atât din punct de vedere financiar cât și al timpului, efortul merită să fie făcut pentru că rezultatul este foarte promițător: crește calitatea educației și gradul de satisfacție al studenților. Pe lângă aceste, educația digitală este esențială pentru că ține pasul cu schimbările societății și absolvenții de universitate sunt capabili să fie relevanți și eficienți în societatea contemporană.

7 Ieremia Rusu, „Effective Apprenticeship training in Romanian Evangelical Churches”, *Jurnalul Libertății de Conștiință : Lucrările Conferinței științifice internaționale Legislație, Etică și Religie. O abordare în contextul libertății religioase*, Conferință Parlament 19 noiembrie 2015, Les Arcs, France, Editions IARSIC, 2015, pp. 609-621.

În același timp, este important să se aibă în vedere și problemele și obstacolele care se află pe acest drum al înnoirii sistemului educațional, probleme care, în timp, pe măsură ce sistemul educațional digital se va dezvolta, vor fi eliminate, iar altele vor fi prevenite.

Bibliografie

- CHUI, M.; ROBERTS, Roger; YEE, Lareina, *Generative AI is here: How tools like ChatGPT could change your business* (December 2022). QuantomBlack, McKinsey.
- LEONTE, Luca-Samuel, „Rolul Bibliei în edificarea spirituală a Bisericii prin școala duminicală”, în *Timotheus—Studii și Cercetări Teologice*, vol. 2, Nr. 1/2015.
- MURZA, Otniel, „Libertatea de exprimare și acțiune ca parte a naturii umane în relațiile cu Dumnezeu și cu semenii”, *Journal for Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, vol. 9, nr. 1, 2022.
- MURZA, Otniel, „Ucenicia între discontinuitate și continuitate – modele istorice și nevoia din secolul XXI”, *Timotheus – Incursiuni Teologice Tematice*, vol. 7, nr. 1, 2020.
- MYBURGH, S., & TAMMARO, A. M., *Exploring education for digital librarians: meaning, modes and models*, Elsevier, 2013.
- RUSU, Ieremia, „Effective Apprenticeship training in Romanian Evangelical Churches”, *Jurnalul Libertății de Conștiință : Lucrările Conferinței științifice internaționale Legislație, Etică și Religie. O abordare în contextul libertății religioase*, Conferință Parlament 19 noiembrie 2015, Les Arcs, France, Editions IARSIC, 2015, pp. 609-621.
- VANIUKOV, S., *Softermii: The Impact of Digital Transformation in the Education Sector*, 2 august 2022.